

Felles kommentarer til alle innsigelser vedr. kosesjonssøknad fra Solheimsdalen Kraft AS

Kommentar til innsigelse fra Hans Tore Brekke

1. Søker Solheimsdalen Kraft AS har ingen gyldig fallrettsavtale ettersom den ble sagt opp av Hans Tore Brekke den 15.05.15.

Avtalen er oppsagt og må forhandles på nytt før utbygging kan starte, men gyldig fallrettsavtale er ifølge NVE ikke nødvendig for behandling av kosesjonssøknad.

2. Det er anført i søknaden at ingen har vannuttak fra Brekke-elva. Dette stemmer ikke. Både bruk 145/1 og 145/3 får sin vannforsyning fra elva via slange som har lagt der siden 1992.

Dette er regulert i fallrettsavtalen som Hans Tore har sagt opp. Avtalen legger til rette for uttak til aktuelle eiendommer. Dette er også tenkt tatt med som tilbud i ny fallrettsavtale.

Kommentar til innsigelse fra Fylkesmannen i Hordaland

Fylkesmannen meiner det er uheldig å opne for kraftutbyggingsprosjekt med røyrkata som går rett gjennom myrområde. Inngrepet slik det er planlagt vil mest truleg føre til at våtmarksområdet vert drenert og øydelagt. Vi viser til at dette er ein naturtype med viktig funksjon i samband med økosystemtenester.

Søker er kjent med utfordring med rør gjennom myrområde, og har derfor kontaktet Bystøl AS. De har erfaring med denne problematikken og har utarbeidet gode løysningar. Bystøl vil utarbeida plan for arbeidet, for å hindre at myra dreneres som følge av at røret legges gjennom myra.

Arbeidet beregnes altså på forhånd og følges nøye opp under legging av rør, slik at vi sikrer oss å oppnå forventet resultat.

Enkelt forklart, går planen ut på å bruke mest mulig masse fra myra og ikke annen drenerende masse rundt røret. Men for å hindre at tomt rør ikke får for stor oppdrift når det ligger under vannstanden i myra, så må rørene legges en del dypere gjennom myra enn ellers i rørgata.

Utbygginga vil i tillegg føre til uheldig reduksjon av vassføringa gjennom bekkekløfta og naturmiljøet her. Vi viser til konsulenten sine merknader knytt til nivå på minstevassføring. Det er viktig at dette spørsmålet blir vurdert nøye av NVE.

Søkers lokalkunnskap om Brekke- /Singelstadelva ved ulik vannføring, tilsier at naturmiljøet i Brekke-fossen vil klare seg veldig bra.

Søknaden gir få opplysningar om aktuelle arealinngrep, til dømes kor det er nødvendig å sprengje ned røyrkata. Dei landskapsmessige verknader av inngrepet er dårleg opplyst.

Generelt lite behov for sprengning, men ulike områder i traseen blir nøye gjennomgått på befarung

Brekkeelva er del av Onarheimsvassdraget. NVE har til vurdering søknad om uttak av vatn til settefiskanlegg i nedre del av vassdraget. Det er viktig å vurdere heile vassdraget i samanheng.

Søker er ikke kjent med at eventuelt uttak av vann til settefiskanlegg og vår søknad, vil føre til økt samlet belastning for samme område i vassdraget.

Kommentar til innsigelse fra Hordaland fylkeskommune

1. Av omsyn til sårbart høgfjell av stor verdi, opplevingskvaliteten i eit svært viktig regionalt friluftsområde, biologisk mangfald og uvisse knytt til konsekvensar for gyteområde og bestanden av aure og ål, rår Hordaland fylkeskommune frå løyve til Solheimsdalen kraftverk.

Fjellområde vil ikke bli berørt av utbyggingen, da inngrep i forbindelse med en utbygging blir utført under tregrensa og i hovedsak på innmark. Unntaket er selve inntaket og ca. 200m nedgravd rørgate. Inngrepene vil ligge delvis avskjermet for det friluftslivet som er kjent i dag.

Elva er synlig for turgående rett nedenfor inntaksdam. Dette er det roligste området i elva. Kravet til minstevannføring og tilsiget fra myrområder på begge siden i dette området, vil føre til at elva fortsatt vil skape tilnærmet samme atmosfære langs veien inn til fjellområdet. Viser til at omtrent 50% av restvassføring på 110 l/sek. kommer inn på det slakke strekket rett nedenfor inntaket. Dette er beskrevet angående restvassføring på side 36 i søknaden.

Angående gyteområde, så er det i elvens øvre del (nedenfor Brekke-fossen), mye stor stein og lite gytegrus. Det er den nedre del av elva som er best egnet som gyteområde, og her får vi god effekt av hele restfeltet når det gjelder vannføring. Vi støtter oss til fagrapport angående hydrologiske data.

2. Om NVE gjev løyve til utbygging, stiller Hordaland fylkeskommune krav om slike avbøtende tiltak:

Søker er helt enig i kravene for avbøtende tiltak og vil strebe etter å ivareta kravene best mulig.

- Det må ikkje lagast unødige skjeringar eller fyllingar i terrenget som vil få skjemmande verknad på kulturmiljøet. Det må vera ein plan for revegetering (tilsåing) i etterkant av byggjeprosessen.
- Opparbeiding av ny veg må utførast skånsamt i terrenget og ikkje koma i konflikt med kulturminne i landskapet. Ny veg bør unngå å koma i konflikt med den gamle bygdevegen. Det bør ikkje gravast ut massar frå kulturmarka, og det bør leggest stadeigen jord i vegskulder.

3. Sidan planlagd kraftstasjon vert liggjande i eit heilskapleg kulturmiljø, ber Hordaland fylkeskommune i tilfelle utbygging om at det vert sikra god terrengtilpassing og at farge og materialbruk på bygning ikkje verkar skjemmande på kulturmiljøet.

Søker er helt enig i kravet og har også beskrevet dette i søknaden

4. Hordaland fylkeskommune gjer merksam på meldeplikta etter kulturminnelova § 8, 2. ledd. Dersom det i samband med arbeid i marka kjem fram funn, svarte trekolhaldige jordlag eller konstruksjonar som kan vera automatisk freda, må ein straks melda frå til Hordaland fylkeskommune, og alt arbeid stansast til rette forvaltningstyresmakt har vurdert funnet. Slik gransking vil bli utført mindre enn tre dagar etter at fylkeskommunen har fått melding om funn.

Søker er innforstått med disse krav og dette ble også avklart og avtalt med fylkeskommunen i forbindelse med befarung etter konsesjonspliktutvurdering i 2008.

Vi har en kommentar til deler av grunnlaget for Fylkesrådmannens vurdering:

«Fylkesdelplan for små vasskraftverk» er skrevet med grunnlag fra INON-kartet, noe som fører til at opplysningene dessverre blir veldig misvisende for en øykommune som Tysnes. **Tysnes har egentlig veldig stor andel uberørt natur og ikke under 10%, som oppgitt i Fylkesdelplanen.** Berørt areal ligger et stykke fra INON-området som er vist på kart over Tysnes.

Kommentar til innsigelse fra Statens vegvesen

Det er i innsigelsen listet opp en del punkter utbygger skal ta til etterretning.

Avkjøring fra kommunal vei til kraftstasjon er tenkt ca. 1,8 km fra kryss mot FV79 Uggdal – Onarheim Solheimsdalen Kraft AS vil strebe etter å oppfylle alle ønsker og krav fra Statens vegvesen.

Kommentar til innsigelse fra «Forum for natur og friluftsliv» FNF -Hordaland

- Konesjonssøknaden redegjør ikke for friluftslivsinteresser og verdier i område.
  - Det er kun en liten del av elven nedenfor inntaksdam som er lett tilgjengelig for turgående. Resten av elveleie, inkludert Brekke-fossen ligger på innmark og er svært utilgjengelig som friluftsområde. Se også vår kommentar til innsigelse fra Hordaland fylkeskommune.
  - Vi var i forb. med tidligere fritakssøknad i kontakt med «Bergen og Omland Friluftsråd» De ønsket ikke å uttale seg, men henviste til Onarheim Idrettslag, som bl.a. er engasjert med lysløype i nærheten av planlagt inntaksdam. Idrettslaget ser fordeler ved planlagt utbygging, og utbyggingen får derfor liten negativ virkning for lokalt friluftsliv.
- Rørgaten vil krysse en kartlagt naturtypelokalitet på 25 daa av åpen myrflate.
  - Vi er opptatt av å ta vare på myrområdet og har beskrevet tiltak i kommentar til innsigelse fra Fylkesmannen i Hordaland.
- Tiltaket vil påvirke to andre lokaliteter av rødlistede naturtype som Norge har et internasjonalt ansvar for – bekkekløft og fosseberg.
  - Dette er besvart i siste punkt nedenfor ...
- Landskapskonsekvenser for Brekke-fossen som omtales «som eit markert landskapselement» er ikke drøftet.
  - Brekke-fossen ligger på innmark og er svært utilgjengelig som friluftsområde.
- Det fremgår av konsulentrapporten at det er usikkerhet knyttet til om foreslått minstevannføring vil være tilstrekkelig grunnlag for fisk og elvefugl. Tiltakets samlede negative konsekvens for natur og biomangfold settes til middels.
  - Brekke- /Singelstadelva har svært varierende vannmengde gjennom året og ser ut til å tåle denne variasjonen veldig bra. Selv ved maksimal slukeevne i anlegget, vil elven til mange tider flomme mangedobbelt normal vannstand. Spesielt i tørre perioder, renner det så lite vann at det knapt er synlig (langt mindre enn kravet til minstevannføring). Det viser seg likevel at elven livner raskt til så snart det kommer nedbør.

Det blir god anledning til å studere berørt område på befaring torsdag 17. august 2017.

Det blir også anledning til å komme med spørsmål til søknad og/eller våre kommentarer.

Vi har oppdaget at noe informasjon på bilder i søknaden har forskjøvet seg mot venstre, slik at illustrasjonene ikke blir så nøyaktig som ønskelig. Dette kan vi gjerne vise før befaring starter.

Kommentarer er skrevet av innehaverne i Solheimsdalen Kraft AS

For selskapet:

Knut Magne Dalland
Mobil 47 50 11 00